

Wydział Biotechnologii
Faculty of Biotechnology

prof. Wanda Mejbaum-Katzenellenbogen (1914–1986)
prof. Bronisława Morawiecka (1926–2016)

Wydział Chemii
Faculty of Chemistry

prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska (1908–1991)

Wydział Filologiczny
Faculty of Letters

prof. Mieczysław Klimowicz (1919–2008)
prof. Eugeniusz Tomiczek (1944–2013)

Wydział Fizyki i Astronomii
Faculty of Physics and Astronomy

prof. Stefan Mróz (1938–2022)
prof. Antoni Opolski (1913–2014)

Wydział Komunikacji Społecznej i Mediów
Faculty of Social Communication and Media Studies

prof. Kazimiera Maleczyńska (1925–2010)

Wydział Matematyki i Informatyki
Faculty of Mathematics and Computer Science

prof. Hugo Steinhaus (1887–1972)

Wydział Nauk Biologicznych
Faculty of Biological Sciences

prof. Ludwik Tomiałojć (1939–2020)

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Faculty of Historical and Pedagogical Sciences

prof. Władysław Czapliński (1905–1981)

Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska
Faculty of Earth Sciences and Environmental Management

prof. Alfred Jahn (1915–1999)

Wydział Nauk Społecznych
Faculty of Social Sciences

prof. Ryszard Herbut (1951–2024)

Wydział Neofilologii
Faculty of Languages, Literatures and Cultures

prof. Marian Jakóbiec (1910–1998)
doc. Anna Nikliborc (1904–1992)

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Faculty of Law, Administration and Economics

prof. Witold Świda (1899–1989)

80 lat polskiego Uniwersytetu we Wrocławiu (1945–2025)

Wszystkie jubileusze są okazją do uroczystych podsumowań. W przypadku wyższych uczelni podaje się zazwyczaj osiągnięcia kadry naukowej, mierzone liczbą publikacji w renomowanych czasopismach, względnie liczbą uzyskanych patentów, a także osiągnięcia dydaktyczne, mierzone liczbą absolwentów studiów licencjackich i magisterskich oraz liczbą wypromowanych doktorów. W takich zestawieniach nie ma miejsca na bliższą charakterystykę naukowo-dydaktycznego profilu danej uczelni, zależnego w pierwszej kolejności od jej kadry, a zwłaszcza od osób nadających ton życiu akademickiemu – wybitnych profesorów i profesorów. To wokół nich skupia się chłonna wiedzy młodzież studencka, której najzdolniejsza część zasila następnie grono pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni.

W ciągu osiemdziesięciu lat istnienia polski Uniwersytet Wrocławski był miejscem pracy wielu wybitnych postaci, prawdziwych Mistrzów i Mistrzyń. Nie brakowało ich wśród pionierów uczelni, kształtujących jej profil w latach 1945–1950, a także w pokoleniu ich uczniów, któremu przypadła w udziale reaktywacja wielu kierunków studiów po „odwilży” 1956 roku. W latach sześćdziesiątych, siedemdziesiątych i później, profesura naszej uczelni starała się dotrzymać kroku nauce światowej. Wymagało to nie tylko wielu wyrzeczeń, co jest w nauce zjawiskiem normalnym, lecz także swego „ducha przedsiębiorczości”. Jeśli nie można było, ze względu na ograniczenia finansowe, zakupić odpowiedniej aparatury naukowej, trzeba ją było samemu wytworzyć. Jeśli nie można było, z tych samych względów, pozyskać najnowszych publikacji, trzeba było rozwijać różne formy naukowej współpracy z ośrodkami zagranicznymi, w tym wymianę książek i zdjęć.

Mistrzynie i Mistrzowie dzielili się z nami swoją wiedzą i doświadczeniem, polecali nas zagranicznym koleżankom i kolegom, a za ich pośrednictwem – różnym ważnym instytucjom i fundacjom. Życzliwie wspierali nasze naukowe debiuty, nie szczędzili jednak także – jeśli to było konieczne – uwag krytycznych. Dzięki tym uwagom doskonaliły się nasze naukowe warsztaty i hartowały charaktery.

Na wystawie prezentujemy 16 wybitnych osobistości uniwersyteckiej profesury z lat 1945–2025. Każda z tych osób wniosła wielki wkład w rozwój nauki, każda uformowała niemałą grupę młodej polskiej inteligencji. To byli i są **Nasze Mistrzynie i Nasi Mistrzowie**. Warto o nich pamiętać, warto podążać ich drogą: drogą najwyższych humanistycznych wartości. Niech inspiruje nas stale ich umiłowanie prawdy, pasja poznawcza i odwaga cywilna.

Na trudne czasy potrzebne są autorytety. W osiemdziesięcioletniej historii polskiego Uniwersytetu Wrocławskiego było ich wiele. Nie możemy pokazać wszystkich, mamy jednak nadzieję, że wybór, dokonany w demokratycznej procedurze przez całą społeczność akademicką, spotka się z Państwa akceptacją.

Prof. dr hab. Jan Harasimowicz

80 years of the Polish University in Wrocław (1945–2025)

Every anniversary provides an opportunity for solemn reflection. In higher education, the achievements of academic staff are typically measured by the number of publications in reputable journals or patents obtained, while teaching achievements are assessed by the number of graduates with bachelor's and master's degrees, as well as the number of doctoral candidates promoted. However, such lists do not fully convey a university's scientific and didactic profile, which is shaped primarily by its staff – above all, the outstanding professors who define its academic ethos. It is around these professors that the most talented students gather, many of whom later join the scientific and teaching staff.

Throughout its eighty-year history, the Polish University in Wrocław has produced many eminent figures – truly exceptional Masters who have shaped its identity. The institution's profile was defined in the years 1945–1950 by its pioneering professors and their students, who played a key role in reviving many fields of study after the political 'thaw' of 1956. Throughout the 1960s and 1970s, and in the decades that followed, our professors strived to keep pace with international scientific developments. This required not only great dedication – a hallmark of scientific endeavour – but also a dose of entrepreneurial mindset. When financial constraints prevented the purchase of necessary scientific equipment, the staff innovated, designing and building it themselves. And when the same constraints prevented access to the latest publications, the staff fostered scientific collaborations with foreign institutions to enable the exchange of books and photographs.

Our Masters shared their knowledge and experience with us, introducing us to their international colleagues, who, in turn, connected us with prestigious institutions and foundations. They generously offered us their support in our early scientific careers, providing insightful criticism when necessary. Their feedback has helped us refine our research skills and strengthen our resilience.

This exhibition honours 16 distinguished professors from the University of Wrocław, spanning the years 1945 to 2025. Each of these individuals made significant contributions to the advancement of science and nurtured generations of young Polish intelligentsia. They were – and remain – **our Masters**. It is worth honouring their legacy and following in their footsteps, for they embodied the path of the highest humanistic values. May we continue to draw inspiration from their love of truth, passion for knowledge, and moral courage.

Strong leadership is essential in challenging times. Over its eighty-year history, the Polish University in Wrocław has been fortunate to have many such leaders. While we cannot include every Master here, we hope that this carefully curated, democratically selected representation – informed by the entire academic community – will resonate with you.

Professor Jan Harasimowicz, PhD

Patronat medialny / Media partners:

Organizator wystawy / Exhibition organized by:
Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego

Sala pod Filarem
pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Uniwersytet
Wrocławski

